

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO
UAB „UKMERGĖS ŠILUMA“
 2018-09-21 Nr. *298*

UAB „Ukmergės šiluma“ (toliau – Įmonė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Tvarka), 7 punktu, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2016-05-31 rašte Nr. 4-01-4376 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės korupcijos rizikos analizės“ nurodytas rekomendacijas bei pasiūlymus, atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą Įmonėje.

Nustatant ir vertinant korupcijos tikimybę Įmonėje ir Įmonės veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo vadovaujama Ukmergės rajono savivaldybės 2015-2017 m. Korupcijos prevencijos programa, patvirtinta Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 7-246, Ukmergės rajono savivaldybės 2018-2020 metų Korupcijos prevencijos programa, patvirtinta Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-271, atlikta Įmonės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė analizė, peržiūrėti atitinkamai vertinamą sritį reglamentuojantys Įmonės vidaus dokumentai.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Įmonėje analizuotas laikotarpis - 2017 metai, 2018 m. I-III ketvirčiai.

UAB „Ukmergės šiluma“ yra įmonė teikianti šilumos energijos gamybos bei karšto vandens tiekimo paslaugas Ukmergės miesto ir rajono gyventojams. Kita bendrovės veikla – atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimas bei pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra. 99,98 procento įmonės akcijų valdo Ukmergės rajono savivaldybė, kitas 129 akcijas (0,02 procento) valdo 20 fizinių asmenų, kurie darbo teisiniais santykiais nėra susiję su UAB „Ukmergės šiluma“.

Vertinant Įmonės veiklą ir analizuojant minėtą laikotarpį vadovautasi Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu, Tvarkos 6 punkte ir Rekomendacijų 8 punkte nurodytais kriterijais.

Įmonės veiklos sritys, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinamos pagal šiuos Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje ir Rekomendacijų numatytus kriterijus:

- 1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- 2) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 3) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Siekiant visapusiškai įvertinti situaciją ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius, papildomai įvertinta, ar:

- 1) yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti Įmonės darbuotojus ar jų priimamus sprendimus;

- 2) išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitose panašias funkcijas atliekančiose valstybės ar savivaldybės įmonėse;
- 3) priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda;
- 4) nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai (pavyzdžiui, skirstant biudžeto lėšas, teikiant užsakymus bei priimant kitus sprendimus);
- 5) Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos nustatė šios įmonės veiklos pažeidimų;
- 6) gauta kitos informacijos apie įmonės veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija).

Vertinant Įmonės veiklą Išvadoje nurodytu laikotarpiu, nenustatyta, jog UAB „Ukmergės šiluma“ buvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ar anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

UAB „Ukmergės šiluma“ 2017 m. korupcijos prevencijos programa, patvirtinta UAB „Ukmergės šiluma“ direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 31 d. d. įsakymu Nr. 30 įgyvendinta pagal nustatytus kriterijus.

Taip pat pažymėtina, jog

- Programos įgyvendinimo laikotarpiu buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. 2017 m. UAB „Ukmergės šiluma“ direktoriaus įgaliotas asmuo parengė Išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo UAB „Ukmergės šiluma“. Išvada buvo pateikta Ukmergės rajono savivaldybės merui.
- UAB „Ukmergės šiluma“ internetinėje svetainėje sukurta skiltis „Korupcijos prevencija“, kurioje skelbiama informacija apie korupcijos prevencijos programas, korupcijos prevencijos pasireiškimo tikimybę, tokiu būdu vykdant visuomenės antikorupcinį švietimą bei visuomenės informavimą; 2018 m. „Korupcijos prevencija“ papildyta skiltimi „Pranešimas apie korupcinio pobūdžio veikas“
- Informacija apie Įmonės veiklą nuolat teikiama viešai. Nuolat rengiami Įmonės pranešimai spaudai, visuomenė išsamiai informuojama apie Įmonės nuveiktus darbus, aktualias problemas, priimamus sprendimus ir jų motyvus. Įmonės interneto svetainėje skelbiamos naujienos, susijusios su Įmonės veikla.
- UAB „Ukmergės šiluma“ tinklapio nuoroda (reklaminė juosta) talpinama regioninės žiniasklaidos internetinėse svetainėse, tokiu būdu didinant viešumą, prieinamumą bei atskaitingumą rajono bendruomenei.

Vertinant Įmonės veiklos sritis, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo naudojamos valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų priedu „Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynas“.

Atlikus Įmonės veiklos sričių analizę (Priedas Nr. 1), sudarytas veiklos sričių sąrašas, kuriose korupcijos pasireiškimo tikimybė yra didelė:

- 1) Viešųjų pirkimų vykdymas.

Viešųjų pirkimų vykdymas

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, viešųjų pirkimų sritis yra priskiriama prie sričių, kurios korupcijos pasireiškimo tikimybės yra didelė. Pažymėtina, jog 2017 m. liepos 1 d. pasikeitus teisiniam reglamentavimui ir įsigaliojus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymui,

reglamentuojančiam klasikinio sektoriaus viešuosius pirkimus bei Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymui (toliau – Pirkimų įstatymas), reglamentuojančiam komunalio sektoriaus viešuosius pirkimus, buvo parengtos UAB „Ukmergės šiluma“ Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos 2017 m. liepos 12 d. Įmonės direktoriaus įsakymu Nr. VP-8 (direktorius 2017 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. VP-14 redakcija).

Taip pat, pasikeitus teisiniam reglamentavimui, įmonėje yra atnaujinti šie dokumentai: Viešųjų pirkimų organizavimo tvarka, bei Sutarčių sudarymo, vykdymo, vykdymo kontrolės tvarkos aprašas. Atnaujinant aukščiau nurodytus dokumentus vadovaujamosi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų tarnybos specialistų parengtomis Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo bei vidaus kontrolės rekomendacijomis.

Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės nustato detalų viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų sąrašą, numato jų teises ir pareigas, atsakomybę. Taip išskaidoma tiek atsakomybė už konkrečių funkcijų vykdymą, tiek diskrecijos teisės priimant konkrečius sprendimus, paskirstymas.

Taisyklės taip pat nustato mažos vertės pirkimų būdus ir juos detalčiai aprašo, numato privalomas atlikti procedūras prieš pradėdant viešuosius pirkimus, pirkimų skelbimo tvarką, pirkimo dokumentų rengimą paaiškinimą ir teikimą, reglamentuoja techninei specifikacijai ir reikalavimams tiekėjų kvalifikacijai keliamas sąlygas bei nustatymo tvarką, pasiūlymų nagrinėjimo ir vertinimo procesą, preliminariosios ir pagrindinės pirkimo sutarčių sudarymą bei informacijos apie šias procedūras teikimą visuomenei. Šis vidaus teisės aktas apibrėžia pagrindines sąvokas, nurodo principus, kuriais turi vadovautis pirkimų iniciatoriai, pirkimo organizatorius, Viešųjų pirkimų komisijos pirmininkas, nariai bei ekspertai.

Pats viešojo pirkimo procesas yra suskaidytas į etapus, kiekvieno etapo organizavimas, vykdymas ir vykdymo kontrolė yra reglamentuojama minėtomis Taisyklėmis.

Įmonėje viešuosius pirkimus organizuoti ir atlikti gali trys subjektai: pirkimų iniciatorius ar pirkimų organizatorius kai Įmonės vadovas jiems paveda atlikti viešuosius pirkimus, arba Viešojo pirkimo komisija (toliau – Komisija). Pirkimų iniciatorius bei organizatorius vykdo tik mažos vertės viešuosius pirkimus, gavę rašytinį Įmonės direktoriaus pavedimą. Pirkimų iniciatoriaus, pirkimų organizatoriaus funkcijos yra apribojamos kitų procese veikiančių subjektų (pirkimų iniciatoriaus, asmens, atsakingo už sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės tvarką, įmonės vadovo).

Nuo 2017-07-01 kiekvienas pirkimo iniciatorius ir organizatorius prieš pradėdamas viešojo pirkimo procedūras pildo Nešališkumo deklaraciją (forma patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1S-93 (Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. spalio 12 d. įsakymo Nr. 1S-146 redakcija) bei Konfidencialumo pasižadėjimą (forma patvirtinta UAB „Ukmergės šiluma“ direktoriaus 2017 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. VP-8).

Viešojo pirkimo komisija vykdo pirkimus taip pat tik gavusi rašytinį Įmonės vadovo pavedimą. Įmonėje yra sudaryta nuolatinė Komisija viešiesiems pirkimams atlikti. Jos sudėtis yra patvirtinta direktoriaus įsakymu ir ją sudaro penki įmonės darbuotojai. Komisija veikia pagal direktoriaus 2015 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 47 patvirtintą Viešųjų pirkimų komisijos reglamentą. Reglamente yra nustatyti veiklos principai, numatytos Komisijos teisės ir pareigos, įtvirtintas reikalavimas komisijos nariams ir ekspertams pasirašyti nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą.

Pažymėtina, jog visi vidaus teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų pirkimų atlikimą Įmonėje, keičiantis teisiniam reglamentavimui, yra nuolat peržiūrimi bei atnaujinami.

2018-01-01 įsigaliojus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pakeitimui, visi Viešųjų pirkimų komisijos nariai pateikė privačių

interesų deklaracijas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka bei teisės aktuose nurodytais terminais. Pirkimų iniciatoriai, pirkimų organizatoriai bei Viešųjų pirkimų komisijos nariai supažindinti su Viešųjų pirkimų tarnybos parengtomis Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gairėmis ir Etiško elgesio perkančiojoje organizacijoje atmintine, po šių dokumentų atnaujinimo.

Prieš pradėdant vykdyti viešąjį pirkimą, pirkimo iniciatorius ar pirkimo organizatorius atlieka rinkos tyrimą - kokybinės ir kiekybinės informacijos apie realių bei potencialių prekių, paslaugų ir darbų pasiūlą (tiekiėjus, jų tiekiamas prekes, teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus, užimamą rinkos dalį, kainas ir pan.), taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų tarnybos specialistų parengtomis Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skatinimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose rekomendacijomis.

Įmonė, vykdydama Viešųjų pirkimų įstatymą ir siekdama kuo didesnio skaidrumo ir viešumo, informaciją apie Įmonės viešuosius pirkimus skelbia internetinėje svetainėje www.ukmergessiluma.lt. rubrikoje „Viešieji pirkimai“ Informacija skelbiama tinklapyje yra išsami, teisinga ir nuolat atnaujinama.

Vadovaujantis Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklių nuostatomis įmonės viešieji pirkimai, kurių vertė viršija 10 000 Eur be PVM yra vykdomi skelbiamos apklausos būdu.

Supaprastinti viešieji pirkimai vykdomi Pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Išvadoje aptariamuoju laikotarpiu UAB „Ukmergės šiluma“ vykdė vienintelį supaprastintą pirkimą „Centralizuoto šilumos tiekimo tinklo rekonstravimas Šventupės k. Ukmergės raj.“ Atviro konkurso būdu. Šio pirkimo procedūrų pirminę patikrą atliko Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų tarnyba ir pirkimo vykdymo pažeidimų nenustatė.

Pažymėtina, jog UAB „Ukmergės šiluma“ Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės bei kiti vidaus teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų pirkimų atlikimą, apibrėžia bei detalizuoja viešųjų pirkimų vykdymo procedūras Įmonėje. Kiekvienas viešojo pirkimo procedūros etapas dokumentuojamas Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklių nustatyta tvarka (pildomos nešališkumo deklaracijos, konfidencialumo pasižadėjimai, paraiškos viešiesiems pirkimams, tiekėjų apklausos pažymos, rengiami protokolai). Taisyklėse nustatytos/išskirtos mažos vertės pirkimų sumos/dydziai, bei aprašyti tokių pirkimų vykdymo būdai ir procedūros. Įmonėje sukurta Viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės sistema, periodiškai atliekama viešojo pirkimo sutarčių vykdymo kontrolė ir priežiūra.

Atlikus Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę galima teigti, kad, UAB „Ukmergės šiluma“ viešųjų pirkimų vykdymo sistemos reglamentavimas vertintinas kaip užtikrinantis kontroliuojamą ir skaidrą šio proceso įgyvendinimą. Darytina išvada, jog vykdamas viešuosius pirkimus UAB „Ukmergės šiluma“ korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja.

Kiti korupcijos pasireiškimo rizikos veiksniai ir priemonės, kurių imasi Įmonė korupcijos pasireiškimo tikimybei mažinti

Įmonė yra uždaroji akcinė bendrovė, pelno siekiantis juridinis asmuo. Įmonė savo lėšas ir valdomą turtą naudoja ekonomiškai, rezultatyviai, skaidriai ir pagal paskirtį. Reikalingas prekes, paslaugas bei darbus įsigyja racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Įmonėje vykdoma visų finansinių srautų kontrolė. Kiekvienais metais yra atliekamas Įmonės veiklos, įskaitant ir lėšų panaudojimą, auditas. Įmonėje veikia trijų rūšių finansų kontrolė: išankstinė, einamoji ir paskesnioji. Išankstinė finansų kontrolė yra taikoma priimant ar atmetant sprendimus susijusius su

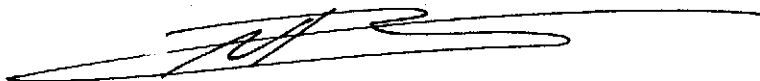
finansinių išteklių, turto naudojimu, įsipareigojimais tretiesiems asmenims. Šie sprendimai yra priimami tik tuomet, kai juos patvirtina už kontrolę atsakingi darbuotojai. Einamoji finansų kontrolė yra atliekama po tam tikro sprendimo, susijusio su lėšų ir materialiujų, nematerialiujų ir finansinių vertybių naudojimu. Einamąja kontrole siekiama užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi Įmonės vadovo sprendimai, yra kontroliuojami tarpiniai terminai ir sprendimo vykdymo tarpiniai rezultatai. Paskesnioji finansų kontrolė yra atliekama po sprendimų dėl turto naudojimo ir įsipareigojimų tretiesiems asmenims vykdymo, kurios metu tikrinama, kaip yra atlikti veiksmai. Paskesniosios kontrolės negali vykdyti tas pats darbuotojas, kuris yra atsakingas ir už išankstinę finansų kontrolę.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Ukmergės rajono savivaldybės 2015-2017 m. Korupcijos prevencijos programos, patvirtintos Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 7-246, 6 p., Ukmergės rajono savivaldybės 2018-2020 m. Korupcijos prevencijos programos, patvirtintos Ukmergės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 7-271, 3 p., Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2016-05-31 rašte Nr. 4-01-4376 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės korupcijos rizikos analizės“ nurodytas rekomendacijas bei pasiūlymus bei siekiant informuoti visuomenę bei miesto ir rajono bendruomenes apie Įmonės veiklą informacija apie Įmonės veiklą nuolat teikiama viešai. Nuolat rengiami Įmonės pranešimai spaudai, visuomenė išsamiai informuojama apie Įmonės nuveiktus darbus, aktualias problemas, priimamus sprendimus ir jų motyvus. Įmonės interneto svetainėje skelbiamos naujienos, susijusios su Įmonės veikla.

Apibendrinant išvadą, vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais bei įvertinus priemones, kurių Įmonė imasi, siekdama šią tikimybę mažinti, galima teigti, kad Įmonės veikloje ir išskirtoje bei išanalizuotoje rizikingiausioje veiklos srityje, korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja.

Pridedama Įmonės veiklos sričių analizės lentelė.

Direktorius

Vydas Paknys

